

- Metni İkiye Bölme
- Metnin Akışını Bozan Cümle

ETKİNLİK 1: Metni İkiye Bölme

Aşağıdaki metinler iki bölüme ayrılmak istenirse ikinci metin kaç numaralı cümle ile başlar? Metnin yanındaki kutucuğa yazınız.

A.	Penguenler smokin giymiş küçük insanlar gibi görünüyorlar. (I) Ama böyle çift renkli olmalarının bir sebebi var. Sırtlarındaki siyahlık sayesinde suyun üzerinde dikkat çekmiyorlar. (II) Önlerindeki beyazlık sayesinde ise suyun altından fark edilmiyorlar. (III) Böylece sudaki diğer hayvanlardan saklanabiliyorlar. (IV) Bulunan penguen fosilleri bize çok ilginç bilgiler veriyor. (V) Örneğin penguenlerin 60 milyon yıldır dünya üzerinde yaşadığı düşünülüyor. (VI) Yani dinozorların yok olduğu dönemde penguenler hayatta kalmışlar.	IV
B.	Ulu Cami, Kütahya'nın büyük bir camisi. "Yıldırım Beyazıt Camii" olarak da biliniyor. (I) Çünkü 14. yüzyılda Yıldırım Beyazıt zamanında yapılmaya başlanmış, 15. yüzyılda da tamamlanmış. (II) 19. yüzyılda tadilat yapılarak bugünkü kubbeli hâlini almış. (III) Camideki mermer sütunlar Aizonai Antik Kenti'nden getirilmiş. (IV) Bir köşesinde minaresi olan caminin üç yönde kapısı, muhteşem çini bir tablosu ve kütüphanesi var.	III
C.	Domates, pazarda ve marketlerin sebze reyonlarında hemen dikkat çeken o parlak kırmızı rengini "likopen" isimli maddeden alıyor. (I) Bu madde ise bizi birçok kanser türüne ve kalp-damar hastalıklarına karşı koruyor. (II) Bunu da antioksidan özelliği sayesinde yapıyor. (III) Antioksidanlar vücudumuza giren zararlı bileşenlerle mücadele ettiği için zararlı birçok olumsuz etkiyi durdurabiliyor. (IV) Domateste bulunan C ve A vitaminleri, pırlı pırlı bir cilde sahip olmamızı sağlıyor. (V) Ayrıca diş etlerimizin sağlıklı olması için de oldukça etkili. (VI) Bu vitamin daha çok domatesin çekirdeklerini çevreleyen jöleye benzer bölümde toplanmıştır.	IV
D.	Giderek daha fazla insan evlerinin çatılarını kullanarak yağmur suyu topluyor. (I) Böylece kanalizasyona giden ve toprak ile buluşamayan suyun bir kısmı yeniden kullanılabilir hâle geliyor. (II) Şehirdeki büyük binaların, fabrikaların ve alışveriş merkezlerinin çatılarına da su toplama sistemleri yapılıyor. (III) Aynı zamanda bazı evler kullanılmış suyu da yeniden filtreleyip kullanılabilir hâle getiriyorlar. (IV) Bunun için özel arıtma sistemleri kullanılıyor. (V) Bu sular bahçe sulama, temizlik, araba yıkama gibi işler için kullanılıyor. (VI) Yağmur sularının içinde ihtiyacımız olan mineraller yok bu sebeple içme suyu olarak kullanamıyoruz. (VII) Dünyamızdaki suların sadece %2,5'u tatlı içme suyu. (VIII) Deniz ve okyanusların tuzlu suyundan tatlı su elde etmek için de güneş ışığından faydalanılan sistemler var.	VI
E.	Vücutta genellikle yapılamayan, besinlerle alınan basit yapıli bileşiklere vitamin denir. (I) Bu besinlerin bir kısmı çiğ olarak, bir kısmı da belirli pişirme süreçlerinden geçerek soframıza gelir. (II) Vitaminlerin eksikliği veya fazlalığı çeşitli hastalıklara yol açabilir. (III) Vücudun sağlıklı gelişimi, sindirim fonksiyonları, enfeksiyonlara karşı bağışıklık kazanması açısından oldukça gereklidir. (IV) Bu yüzden sağlıklı olmak istiyorsak yeterli miktarda vitaminli besinler tüketmeliyiz.	II

ETKİNLİK 2: Metnin Akışını Bozan Cümle

Aşağıdaki metinlerde anlatımın akışını bozan cümleyi bulup ilgili alana yazınız.

A.

(I) Dört mevsimin yaşandığı ülkemizde kış ayları geldiğinde soğuk havalar ile birlikte sağlık sorunları da ortaya çıkmaktadır. (II) Bu dönemde beslenmemize daha çok dikkat etmemiz ve tükettiğimiz besinlerin kalitesini artırmamız önemlidir. (III) Kış aylarının gelmesi ile meyvelerin rengi ve aroması değişmektedir. (IV) Özellikle kış mevsiminde yetişen meyveler, içerdikleri yüksek antioksidan ve vitaminler sayesinde bağışıklık sistemini destekleyerek hastalıklara karşı vücut direncini artırmaktadır.

Metnin anlam akışını . . . III - numaralı cümle bozmaktadır.

B.

(I) Ağačkakan, ağačkakangiller familyasında bulunan bir kuş türüdür. (II) Bu kuşlar, yüksek ağač dallarında yaşayan ve buralarda yuva yapan cinsler arasında yer alır. (III) Ağačkakanların boyun kasları oldukça gelişmiştir. (IV) Gagaları ve kafatasları oldukça kalın bir kemik yapısından oluşur ve ağačkakanın ağacı oyarken hasar almasını engeller. (V) Ağačkakanlar, kutup bölgeleri haricinde dünyanın her yerinde görülebilmektedir. (VI) Ayaklarında dört adet parmak bulunur ve her parmakta birbirinden keskin tırnaklar vardır. (VII) Bu tırnaklar içe dönüktür ve ağač dalına sıkı sıkı tutunmasını sağlar.

Metnin anlam akışını . . . V - numaralı cümle bozmaktadır.

C.

(I) Lotus bitkisinin kirli ve çamurlu bir ortamda yetişmesine rağmen tertemiz olması sizleri hayrete düşürebilir. (II) "Nazik Çiçek" olarak da bilinen bu bitki üzerine küçük bir toz parçası geldiği zaman hemen yapraklarını salar ve tozu belirli bir bölgeye iter. (III) Yağmur yağdığı zaman yağmur damlalarını aktif bir şekilde kullanır ve yaprağının üzerine düşen yağmur damlalarını üzerindeki kirli kısma aktarır. (IV) Lotus bitkisi genel olarak sarı ve pembe renkte çiçekler açar. (V) Bitkinin bu kendini temizleyebilme özelliği mimari alanda pek çok projeye ilham kaynağı olmuştur. (VI) Binaların dış kaplaması lotus bitkisine benzetilmektedir. (VII) Böylece yağmur yağduğunda bina yüzeyi daha kolay temizlenmektedir. (VIII) Daha iyi bir temizleme sağlama amacıyla binalar benzer özelliklerde inşa edilmektedir.

Metnin anlam akışını . . . IV - numaralı cümle bozmaktadır.

D.

(I) İnsanlar hayatlarını sürdürebilmek için mutlaka birtakım harcamalar yaparlar. (II) Fakat bugünün yarını da vardır ve yarının ne getireceğini kimse bilemez. (III) Her bireyin belirli bir geliri bulunur. (IV) Zor zamanda sıkıntı yaşamamak için her zaman tedbirli olmak gerekir. (V) Maddi tedbirin yolu tasarruftan geçer. (VI) İnsan, gelirin bir kısmını mutlaka zor günleri için bir kenarda biriktirmelidir. (VII) Eğer bunu yaparsa gelecekte karşılaşacağı kötü sürprizlerden fazla zarar görmeden kurtulabilir.

Metnin anlam akışını . . . III - numaralı cümle bozmaktadır.

E.

(I) İklim araştırmacıları, geçmiş yüzyıllardaki iklim özelliklerini anlamak için yeni bir bilgi kaynağı buldular. Eski gemilerin seyir defterleri. (II) 18 ve 19. yüzyıllardaki İngiliz, Hollanda, Fransa ve İspanya donanmalarındaki gemilerin seyir defterlerindeki kayıtlar, okyanuslardaki hava olaylarına ve iklime ışık tutuyor. (III) Bu kayıtlardan 1750 – 1850 tarihleri arasında, Pasifik Okyanusu dışında dünyanın tüm denizlerindeki günlük hava koşullarına ilişkin bilgiler elde edilmiş. (IV) Seyir defterlerinde kaptanların ve personelin bilgileri de mevcut. (V) Araştırmacılar bilgileri, günümüzdeki hava koşullarıyla karşılaştırıyorlar. (VI) Bu yolla endüstrileşme Dünya iklimini etkilemeden önce okyanuslardaki hava olaylarının nasıl olduğunu anlamaya çalışıyorlar.

Metnin anlam akışını . . . IV - numaralı cümle bozmaktadır.